

1. UVOD

Digitalne kompetencije su od suštinskog značaja za građane i zaposlene. Dugoročno posmatrano, nivo digitalne kompetencije učenika zavisi od nivoa digitalne kompetencije nastavnika. Stoga nastavnik treba da posjeduje određeni nivo informacione, informatičke, digitalne i medijske pismenosti.

Pedagogija pokušava istražiti i doprijeti do što potpunijeg profila savremenog nastavnika kako bi se njegova uloga u odgoju i obrazovanju mladih, unaprijedila.

Pod digitalnom kompetencijom podrazumijevamo skup stavova, znanja, vještina, strategija i sposobnosti koje su neophodne za kvalitetnu upotrebu digitalnih menija i informaciono-komunikacionih tehnologija, a sa ciljom bezbjednog, fleksibilnog i promišljenog unapređivanja nastavnog procesa, učenja i drugih aktivnosti u vezi sa profesijom nastavnika u onlajn i oflajn okruženju.

Kompetentnost nastavnika predstavlja vezu njegovog znanja, vrijednosti, motivacije i sposobnosti na funkcionalnoj razini. Nivo znanja iz didaktike, pedagogije, metodike i predmeta koji nastavnik predaje doprinosi osposobljenosti nastavnika za posao kojim se bavi. Primjenom stečenih znanja nastavnik razvija sopstvene sposobnosti koje su potrebne nastavniku da podstakne učenike: na saradnju (timski rad, i sl.), na samoorganizaciju (samovrenovanje, upravljanje vlastitim procesom učenja, i sl.), i dr.

U odabiru odgovarajućeg pedagoškog ponašanja sa učenicima i njihovim roditeljima, nastavniku pomažu sama zrelost nastavnika, njegovi interesi, pozitivni rezultati njegovog rada i slično. Motivisanost nastavnika je veoma važna. Ona se ogleda u ličnom zadovoljstvu na profesionalnom i ličnom planu, podstičući nastavnika da postiže sve veća dostignuća. Na motivisanost nastavnika mogu uticati njegovi saradnici, dajući mu povratnu informaciju o njegovom napredovanju, te ističući važnost kompetentnosti nastavnika u procesu obrazovanja. Pohvala, nagrada ili otvaranje mogućnosti za napredovanje dodatno bi motivisali nastavnika u njegovom radu. Motivisan nastavnik želi da stiče nova znanja i da razvija svoje sposobnosti i vještine.

Učenik treba: da nauči kako da uči (nadziranje sopstvenog učenja, prihvata nova znanja, i sl.), da ovlada vještinom komunikacije (sposobnost pismenog i usmenog izražavanja i sl.), da kritički razmišlja, da postavlja životne ciljeve, rješava problem, da razvije timski duh, informatičku pismenost, da postane odgovornaosoba (odgovoran prema školskim i drugim obavezama) i dr.

Da bi se sve ovo ostvarilo potreban je kompetentan nastavnik. Od kompetentnosti nastavnika zavisi i samo zadovoljstvo učenika školom, jer je nastavnikova kvaliteta obrazovanja veoma važan faktor u obrazovno procesu.

Danas je, uz pomoć računara ili mobilnih telefona, moguće savladati sadržaj školskih predmeta kroz video lekcije, virtuelna putovanja ili raznovrsne kurseve.

Iako se smatra da su tehnologije u velikoj mjeri zamjenile nastavnike i profesore u školama, nastavnici i profesori su i dalje nezamjenljivi.

Svijet obrazovanja ulaže značajne količine novca u novu opremu koja se koristi u školama. Da bi ova oprema pomogla u procesu obrazovanja potrebno je obučiti nastavnike i profesore da je koriste na pravi način. Postavlja se pitanje : Kako obučiti nastavnika da bude digitalno kompetentan nastavnik ?